

derom — jeg huffer ikke de nøjagtige Ord, men han siger omtrent med rene Ord: Det gaar jeg ikke med til, thi det kan maaske gavne Verden, men bliver ikke til nogen særlig Fordel for England. Deri have de Nøglen til Frihandelsystemet i England, det er antaget der, fordi det bragte England en særlig Fordel, men ikke, fordi det bragte andre Nationer nogen særlig Fordel. Vi maa ikke være naive og tro, hvad man ogsaa undertiden kan læse: at man skal være England taknemlig for det Vælsind, hvormed det tillader vore Produkter at komme ind i England, thi det Vælsind betyder kun „money“, naar jeg oversætter det paa engelsk. Naar den Dag kommer, da de staa sig bedst ved at lukke, saa lukke de, fordi det er fordelagtigt. For ganske nylig saa jeg i det engelske Tidsskrift „Engineer“, som er vel bekendt, nogle Udtalelser om Tyskland. Det siger: „Hvorfor skulle Tyskerne lade være at støtte deres Industri, naar de finde det fordelagtigt. Det vilde være et latterligt Hylteri, hvis vi forsøgte at indvilbe nogen, at vi ere Frihandelsmænd af anden Grund, end fordi vi have Fordel deraf.“ Nej, naturligvis, det er den eneste Grund, hvorfor vi skulle være det, vi skulle være det, naar vi kunne have Fordel deraf og slet ikke for nogen Doktrins Skyld. Nu er Tiden gleden faaledes fra England, at de sidste 5 Aar have bragt en Nedgang i den engelske Produktudførsel paa over 8½ Million Kr. Det er en Ting, som gør Engländerne alvorlige, og gør at de ere komne ind paa andre Retninger, som de Herrer ville vide. Hvad jeg derimod vil dvæle ved, er Bestaffenheden af den Slags Regnestykker, som kunne stilles op om saadanne Udførselsforhold. Jeg har nævnt et og andet i en Afhandling etsteds af disse engelske Tal og der anført de præcise Tal, hvad jeg ikke her skal gøre, efter den officielle engelske Statistik, de bekendte „abstracts“, og vist, hvorledes den er regelmæssig gaaet ned fra 1890 til 1894 med i alt 858½ Mill. danske Kroner. Mod den staar der i samme lille Afhandling, som jeg før berørte, af det ærede Medlem for Slagelse en Statistik, der ser ud, som om den var overordentlig glimrende for England. Men De ville se, og jeg beder Dem lægge Mærke dertil, den omfatter ikke Udførslen alene, men Omsætningen, og Omsætning er Indførsel plus Udførsel. Nu er den Maaede at maale et Lands Styrke paa udmærket for en Handelsmand, thi Indførsel plus Udførsel er en Maalestok for Handelskræften: saa meget er der slæbt ind i Landet og slæbt ud af Landet; det giver ham Indtægt, det er et rigtigt Handelsmands-

syn at lægge de to Ting sammen. Men naar man lægger de to Ting sammen, er Resultatet ikke saa lærerigt, ikke saa retledende, som man kunde tro. Jeg beder Dem tænke Dem et Eksempel. Naar vi tage vore private Forhold, kan det f. Eks. være, at jeg det ene Aar har haft 2,000 Kr. i Indtægt og 1,000 Kr. i Udgift, det bliver tilsammen 3,000 Kr., det er min samlede Omsætning. Næste Aar har jeg 1,000 Kr. i Indtægt, og min Udgift er 3,000 Kr., det bliver tilsammen 4,000 Kr., som er min samlede Omsætning. Derjom jeg nu ræsonnerer som det ærede Medlem, saa siger jeg: Hvilken Fremgang! 3 Aar er min Omsætning 4,000 Kr., i Fjor var den kun 3,000 Kr.! Men der er det ved det, at det ene Aar er Udgiften meget større end Indtægten og det andet Aar Indtægten større end Udgiften. Det ser man ikke i den Sammenligning. Der har det ærede Medlem en glimrende Teori, som ganske vist ikke er hans egen Opfindelse, men som han forsøger med alle de udmærkede Egenstaber, som det ærede Medlem for Randers Amts 4de Valgkreds (Neergaard) roste ham for i Gaar. Det er den, at i en Stat skal man være glad ved, at Indførslen er større end Udførslen; thi, siger det ærede Medlem, Indførslen er det, vi tage ind, og Udførslen er det, vi give ud, og vi skulle være glade ved, at vi tage meget ind og give lidt ud. Ja, det er rigtigt, og jeg er ganske overbevist om, at naar alle de Herrer Landbrugere kunde føre mere ind paa deres Ejendom, end de bringe ud af den, vilde de naturligvis finde, at det var et udmærket Resultat. Men naar det er faaledes, at det mere, som er ført ind, er Ting, som de skulle betale, og det mindre, der er ført ud, Ting, som de skulde have Penge for, saa vilde de ikke være saa glade for Resultatet, og faaledes er det her. Der har det ærede Medlem den Teori, at det er fordelagtigt at bringe mere ind end ud; men jeg tror virkelig, at Verden maa sige, at denne Teori er lige saa stærk i Statslivet som i det private Liv, og hvis det ærede Medlem vil se hen til Sveriges Eksempel, er det en vel bekendt Ting, som den svenske Statistik har offentliggjort. Man kan altid skændes om, i hvor høj Grad Toldsystemet har Skylden, men en Ting er sikkert, at da Sverige havde Frihandel, voksede dets Forretningsverdens Gæld, dets Obligationsgæld til Udlandet med 523 Mill. Kr. Jeg tror, dette ligger i, at Statens Økonomi er som Privatmandens. Naar jeg fører flere Forbrugsvarer ind i mit Hus, end jeg fører Produkter ud, er det udmærket; men jeg tror, at den Dag kommer, da man præsenterer mig